

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Et Tertio. De his Quae Fiunt In Svmmo per vnionem diuini. Paraphrasis
Octava.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

quæ propter continuum incrementum spiritus in salutare Dei exultare facit. & cum memoria rei præteritæ, rem faciat esse præsentem, pia anima moneatur, vt quando actualis vnio diuina non adest, & anima ad solitatem propriam labitur; ita vt tristè affici in seipsa sentiat (ob actualis vnionis carentiam) non idèo turbari debere; quandoquidem status vnionis ea sit conditio, vt frequenter actualis vnio interrumpatur, & anima solitariè, ac si nil vnquam horum experta fuisset, seipsam sustinere debeat. & idèo memoriam abundantia suauitatis eructabunt, id est, nondum tibi ex toto, ô pia anima, propria est illa diuini spiritus affluentia; sed cum abest; quasi desiderio memoriæ renouatur, & reactivatur in abundantiam suauitatis, & noui actus vnitiui.

Tam diu ergò pia anima hic eructat, & eructando eleuatur, quoad vsque spiritui diuino magis vicina fiat, quod tunc erit, quando tria quædam in se distincta aduertit: primò quidem, quod inferiorem hominem videat infra se stare. secundò verò in spiritali parte, seu in viuacitate affectiua, & intellectiua in superioribus regionibus iam se versari. tertio autem proximè supra se adhuc superesse spiritum diuinum, seu amicabilissimam illam regionem, quæ diuinitatis odore plenè referta, vberiori, & subtiliori coniunctione, futura proponere videtur. & tum ad ea quæ sequenti paraphrasi, de vnione spiritus diuini in summo deducuntur; transeundum erit.

ET TERTIO

DE IIS QUÆ FIUNT IN SUMMO PER VNIONEM DIVINI.

PARAPHRASIS OCTAUA.

HÆC dicit Dominus, cum dederò a spiritum meum in vobis, & vixeritis: & requiescere vos faciam super humum vestram: scietis quia ego Dominus locutus sum, & feci. ac si diceret: quamuis maxima sit felicitas, à Deo spiritum, & vitam recipere, & bonis diuinis proprio spiritui congruis perfrui; cum tamen ipse Deus dederit spiritum suum in vobis, & ex eo vixeritis, vt plus de vita Dei, quam
 Ee de pro-

a Exech 37.

de propria vita habeatis, & spiritu Dei adhærendo vnus cum eo vester fiat spiritus vitali vsu, & bene-afficientia: tum certè scietis vos viuere, hancque gratiam, & actum cum Deo vnionem à sola supernaturali locutione, & spiritu diuino factam, & datam, clarè scietis, sentietisque, prout in sequentibus dicitur. Et *Primò*

Propria operatio quam diu mysticus in summo vnionis versatur, est spiritus proprii, cum spiritu diuino arcta coniunctio.

- II. *In summo spiritus proprii, infimum spiritus diuini attingitur vitali afficientia.*
- III. *Non tantum fundus; sed etiam spiritus proprius subter stare debet ob arctam cum Deo vnionem.*
- IV. *Tam diu in spiritu diuino eleuatur quousque ad summum eius pertingerit,*
- V. *In summo tandem subsequitur subtilissima disparentia spiritus diuini, & dispositio ad statum Transformationis.*
- VI. *Gratia Transformationis ad mensuram doni sapientia supernaturalis infunditur in instanti.*
- VII. *De spiritali profectu, duratione, & transitu ab vnionis ad Transformationis statum.*

ARTICVLVS PRIMVS.

Propria operatio quam diu mysticus in summo vnionis versatur, est spiritus proprii cum spiritu diuino arcta coniunctio.

VT sint a vnum sicut & nos vnum sumus. Ego in eis, & tu in me. ac si diceret; ô pia anima, eousque tandem diuinus amor procedit, vt vnum cum Deo per summi boni communicationem effici possis, & hoc ipsum non tali quali generali modo; sed actuali & particulari, scilicet per verba mystica, seu operationes vnionem cum diuino spiritu causantes, & continuantes.

ita vt in Patre & Filio, & Spiritu sancto sit conuersatio tua; non amplius ita remotè, vt in medio huius ascensus, seu regione proprii spiritus; in qua ipsum diuinum Bonum, & Pulchrum magis ad mensuram cognitionis, & fruitionem indè consequentem, quam vicinam possessionem, portigebatur: iam verò ad summam regionem conscendens, non amplius vt supra; sed vt iuxta, & quidem in sublimitate spiritus intimè, præstantique modo, ipsi Bono, & Pulchro cohabitabis in sublimi regione; quam quidem in medio ascensus, & proprii spiritus, vt altè supra te aspiciebas, continuò ad eius vicinitatem anhelando.

Cate-

Cæterum hæc felicissima vnio, quæ est cum Patre, & Filio, & Spiritu sancto, non ita citò suam perfectionem consequitur; sed paulatim magis ac magis, ceu spongia præstantissimum, & maximè odoriterum balsamum imbibit. vndè primò spiritus proprius in summo infimum spiritus diuini attingit; dein ex continuo ascensu in spiritum diuinum, tam spiritum proprium, quam inferiorem suum hominem subire stare intuetur; vtrumque autem tantò amplius infra manere; quantò magis in spiritu diuino mysticus eleuatus, ab his se elongari, & expediri conspiciat: in summo tandem suæ capacitati proportionato, arctissimam cum Deo vnionem consecuturus: subinde tamen ad proprii spiritus soleitatem relabens. quousque finaliter, in silenti spiritus serenitate, disponatur ad suscipiendam gratiam transformationis, seu doni sapientiæ, ad vltiora supremæ vnionis arcana degustanda. interea verò dum hæc fiunt, diligenter legenda, & practicanda erunt, quæ superius de trinarum operatione, & verbi, ex verbo mystico pronuntiatione dicta sunt. ex nunc enim ibidem expositas operationes pro actuali exercitio melius quam vnquam aliàs intelligere conceditur. quæ autem circa notabiliores regiones contingant, interea dum circa summum vnionis versatur, iam articulatè in sequentibus dicemus,

a sup paraph. 6. 1. Corinth. 6.

In summo spiritus proprii, infimum spiritus diuini attingitur, vitali afficientia.

ARTICVLVS SECVNDVS.

Quæ b adheret Domino, vnus spiritus est. ac si diceret: ô pia anima, non tali quali modo agendi, & procedendi, quo scilicet vult piger, & non vult, ad felicissimam cum Deo vnionem pertingitur; sed qui adhæret Domino vnus spiritus est, per constantem scilicet, & puram in Deum tendentiam, prout in initio, & medio status vnionis fieri dictum est: quo ita continua vicissitudine internarum operationum melius perfectiusque, ceu diaphanum ad luminis transparentiam suscipiendam disponatur. & quia supremum infimi, & infimum supremi; hinc in summo illo spiritus proprii ipsam spiritus diuini regionem duntaxat ingredi incipit, & eiusdem vitali afficientia, tanquam vestimento indui: ita vt in semetipso spiritus proprius sentiat vicinitatem consortij diuinæ naturæ. in tantum, vt inter sese, & Deum nihil distare videatur; quin pro sua capacitate, & Nunc præsentis vnione, id quod Deus habet per naturam; hoc ipse habeat per arctam fruitionis communicationem, & diuino benè affici: ex quo etiam sequitur, quod diutius, facilius, & frequentius sua interiora diuinitus perfusa, & à relapsu

E e 2

ad so-

ad soleitatem proprii spiritus liberiora,
sentiat.

Itaque propter arctam illam quam incipit cum spiritu diuino vnionem: id quod tam diu optauerat in omni actione, Deo adhaeret vitali coniunctione, & quæ indè sequitur fruitione; in spiritali gaudio & pace. iuxta illud Apostoli: *a* Regnum Dei est iustitia, & pax, & gaudium in Spiritu sancto. subindè tamè relabens ad soleitatem propriam, & carentiam diuinæ vnionis, ac si de illa nil vnquam habuisset. quantò enim altius ad diuina pertingimus, tantò ad propria relapsi, illa nostra lutea magis auersantur, & subtilius illarum vilitatem agnoscetes, vel à longè solum odorem illarum abhorremus. iam verò pro actus exercitio, non tantum ipse relapsus ad soleitatem propriam, & actualis vnionis carentiam; sed etiam ipsum in Deo bene affici, pro primo, & vt perfecta fiat dispositio, transcendenda sunt, & ipsum diuinum Bonum, & Pulchrum, prout omni habere, & frui præstat, aspiciendum est: vt dein perfectioribus operationibus circumuolutiones mentales agendo, pura intelligentia, & complacentia vnum cum eo fiat. Vitalem porò hanc afficientiam omnia quam intimè penetrare, & perficere, consequenter dicemus,

*Non tantum fundus; sed etiam spiritus
proprius subtrus stare debet, ob arctam
cum Deo vnionem.*

b Rom. 14. b Apoc. 11.

ARTICVLVS TERTIVS.

A *V*diuerat vocem magnam de cælo dicentem, *b* ascendite huc: & ascenderunt in cælum in nube. ac si diceret, ô pia anima, immensa vnionis eleuatio, quæ se vitaliter percipere facit, quod diuina magnificentia sit super ea quæ sunt, & quæ non sunt; ob intimam vicinitatem in-dies auctam, quasi magna voce clamare auditur, tanquam in aure vicinè audientis: ascende huc, in cælum nimirum, cum toto eo quod in spiritu optimum habes, & sentis: ita vt non tantum inferior homo ad instar tenebrôsæ nubis subtrus stare debeat, sed etiam ipsa proprii spiritus regio iam inferior videatur.

Sit ergò aspectus ille qui videt fundum, & proprium spiritum infra se, & cælum, seu regionem spiritus diuini vt intra se, tanquam præambulum, & imperfecta operatio, seu verbum ab omni imagine nondum deputatum; dein pro initio ad exercitium actus, pura intelligentia præclari, summiq; Boni vitaliter afficientis; in qua dein gustando, & videndo quam diu fieri potuerit, iteratis, & ex ipsa hac vnionis præstantia succedentibus operationibus, fruitio continuanda erit; quousque ex integro fiat relapsus ad soleitatem proprii spiritus. quod quidè tantò ratiùs fit, quantò altius in regione spiritus diuini ascenditur; sicut etiam non ampliùs est tanta difficultas in deserendis omnibus intermedijs, & imperfectis operationibus, prius-

priusquã ad puram intelligentiam summi Boni in actus exercitio admittatur; & adæquatè seu ita purè diligit, sicut intelligit, & contrà, ita scilicet purè intelligat, sicut diligit. sic porro pia anima constituta, qualiter ad Nunc præsens, fructuosè se habere debeat, consequenter dicemus.

Tam diu in spiritu diuino eleuatur quousque ad summum eius pertingerit.

ARTICVLVS QVARTVS.

Qui diligit a me, diligitur à Patre meo; & ego diligam eum, & manifestabo ei meipsum. ac si diceret, ô pia anima, ea est amoris vnitiui præstantia, vt tandem ad summum sibi proportionatum pertingat, & in ea quantum fieri potest, Deus seipsum manifestet, per tam cœlestem ascensum; indies magis ac magis diuinæ naturæ consortium distribuendo, idque distinctis operationibus ad intra, quibus fructio mystica continuatur.

Formatio itaque præambuli, seu imperfectæ quidem operationis in se; perfectæ tamen dispositionis ad puram operationem; sit; quod pia anima de centrali regione, vel vbi, nihil ampliùs sciat; spiritus proprij autem mentalem situm, vt sub se videat; spiritus autem diuini regionem, vt sibi intimè diffusam, possideat: dein pro actus exercitio pura intelligentia, summi Boni præ-

stantem bene-afficientiam, vt intimè sibi vnitam comprehendat. quo facto ipsa spiritus fœcunditas bonum illustrans, vitalem illius bene-afficientiam subtiliorem, & penitiùs amandam perficiet: & ex magis intensa fructione, magis continuò illuminabit. hæc enim duo in sua vicissitudine non tantum amoris continuationem; sed etiam subtiliorem, & substantijs separatis magis conformem, reddunt. & eo sensu dicitur, qui diligit me, diligitur à Patre meo, id est, sicut diuini boni, & naturæ operandi principium est Pater, qui bonitatem suæ naturæ per intellectum suum comprehendit, & intelligendo similitudinem sui perfectam, id est, Filium suum generat, ac ex vtroq; Spiritus Sanctus, vt pondus perfectum diuini amoris procedit: sic quoq; per hoc quod intellectus, per donum intellectus, habitualiter præexistentem in voluntate diuinæ naturæ communionem actu intelligit & intelligendo illius similitudinem format, pariter ex vtriusque actione intimior fructio amoris producit: vt de nouo per continuationem, productus amor ab intellectus actionibus digeratur, subtilioremq; amorem producat: atq; ita consequenter; & quidem ita, vt à parte rei, & spiritus fœcunda operatione, longè meliùs, & citiùs hæc omnia fiant, quam ipsemet practicus intelligat: hæc tamen, & similia paulatim desinere, & quantumcunq; spiritualia sint, tanquam umbra quæ declinat disparere; constabit ex sequentibus,

Ec 3

In

a Ioan. 14.

In summo tandem subsequitur subtilissima disparentia spiritus diuini, ut dispositio ad statum Transformationis.

ARTICVLVS QVINTVS.

IN a die illa dicit Dominus, occidet sol in meridie, & tenebrescere faciam terram in die luminis. ac si diceret, ô pia anima, quod circa vesperam sole occidente lumen deficiat, noxque succedat, mirandum non est; quod autem in ipso die, & in die luminis, id est, quando serena est aura, tenebræ inducantur, hoc valdè mirandum est, & insolitum quid præfagire consuevit. ita iure merito tibi euenire poterit, cum in summo spiritus diuini, in quo ingens lumen, & splendor maximus super caput tuum fulgebat, constanter deficere adnotaueris. constanter, inquam, quod enim ordinariè fiat relapsus ad soleitatem proprii spiritus, succedatque carentia amorosæ vnionis, pro actus exercitio: aut etiam amoris intensio, vel remissio, seu etiam accretio, vel decretio luminis diuini contingat; hoc toto vnionis ascensu perquam familiare est: quod autem absque vltiori incremento, paulatim magis, ac magis deficiat, & in subtilem interioritatis vacuitatem abeat, hoc constantem defectum inducit, & ascensum ad suum summum pertigisse declarat: cum eo tamen, vt nullatenus ad crassam inferioritatem, in qua alias in initio priuationis, scilicet magna præui-

debat,ur anxietas, desolatio, & totius hominis in infimis, & supremis vitibus conturbatio, prolapsus contingat; sed solummodò disparentia omnis præhabiti splendoris, & luminis à spiritu diuino. cuius quidem disparentiæ, & vacuitatis hæc potissimum causa videtur esse; vt pia anima continuo subtilius euacuetur, & tota interioritas tanquam aër serenus inhabitetur, vt ilicò orto sole doni sapientiæ, illud ipsum in instanti, vt purissimum diaphanum suscipere valeat, ad initium status Transformationis modi descendens.

Sit ergò, ô pia anima, eiusmodi vacuitas, & in tuo summo (quod etiam cæli altitudines superexcedere videtur) actualis amicabile vnionis disparentia, & non habere, tanquam præambulum, ac dispositio ad perfectam operationem. Vnde pro exercitio actus, post notitiam illam, qua scitur omnia præterita disfluere indies, & tandem ex toto deficere. Primus aspectus sit, subtilissimam vacuitatem videns quidem; at secundus sit, reflexio ad summum bonum, & pulchrum, prout omni vacuo subtilius est: atque hinc ex intellectus fecunditate excitata specie, seu similitudine summi boni, & pulchri, initium dabitur actualis operationis ad vnitivam fruitionem excitandam, & continuandam; cum eo tamen, vt ipsa fruitio, seu amoris bene-afficientia, non sit intensa, nec abundans, ita vt in vires inferiores possit aliquid influere amicabile. est enim huius disparentiæ ea

con-

conditio, vt continuò cum admiratione tam subtilis vacuitatis, animum suspensum teneat, & tam diu, ac per menses fortè aliquot, quid tandem subsequendum sit; circumuolutiones suas agat; dein pro actus exercitio per reflexionem ad summum bonum, vnionis fruitionem subtilissimè tantum, idque silentiosè admodum in spiritu duntaxat inchoet, & perficiat; quousque admirabili lumine Transformationis perfundatur, vt iam consequenter dicemus,

*Gratia Transformationis ad mensuram
doni sapientia supernaturalis in-
funditur in instanti.*

ARTICVLVS SEXTVS.

Factus a est repente de cælo sonus, tanquam aduenientis spiritus vehementis, & repleuit totam domum; ubi erant sedentes. ac si diceret, ô pia anima, priusquam Discipuli Domini, & qui cum illis erant replerentur Spiritu Sancto, iussi sunt sedere in ciuitate, & expectare, b donec induerentur virtute ex alto. quod quidem tempus scilicet ab ascensione Domini, vsq; ad Pentecosten congruè denotat illud tempus, in quo pia anima, postquam summum status vnionis conscendit; subtilissimam illam spiritus diuini disparentiam, vt potè immediatam dispositionem ad statum Transformationis, experitur. vt dein, sicut materia vltimatè

disposita, in momento cum Paulo, què subito circumfulsit lux de cælo, suscipiat vsum doni sapientia, vitaliter afficiens.

Et ideò dicitur, factus est repente de cælo sonus, tanquam aduenientis spiritus vehementis. quia nimirum, post talem tanque reuerentialem expectationem, imò illa adhuc purissimè, & intensissimè durante, subito illabitur viuacissima primi, & summi illius suauitas totam replens domum, seu compositum hominis, secundum superiores, & inferiores vires; ita vt etiam ipsum corpus, caro, & sanguis eius exultent in Deo saluari suo, vtque nec capillus capitis suo modo non collætetur: idque perseueranti bene-afficientia, absq; vllò timore deficientia, aut interruptionis, quæ carentiam fruitionis inducere possit; saltem ad multos annos, atq; hinc de cætero tanquam de ventre, & imis visceribus spiritus, fluent aquæ viuæ, salientes in gaudium vicinum vitæ æternæ, seu visionis patriæ. quod quidem est felicissimè experiri nouum hominem, qui secundum Deum creatus est, & super omnipotentem delicijs affluit, atque ad Deum ipsum eleuat faciem suam, prout latius dicitur c infra: & pia anima magis indicibili modo experietur in se ipsa. & hæc priusquam explicemus, iam consequenter dicendum est de ijs, quæ in perfectionis progressu, & de mora, quæ in praxi trahitur, priusquam dono supernaturalis sapientia à Deo dignetur,

De

a Art. 2. b Luc. 24. c Par. 10.

De spiritali profectu, duratione, & transitu ab vnionis ad Transformationis statum.

ARTICVLVS SEPTIMVS.

Quasi luna a plena in diebus suis lucet. ac si diceret, ô pia anima, sicut luna quo magis crescendo lumen recipit, eo amplius sui perfectionem, & pulchritudinem consequitur; donec tandem integrè compta sit. ita quoq; in spiritali progressu status vnionis contingit. in initio enim vnionis à vasta mole illa sublunari, seu tenebrarum fundo, ac priuationis odore, & reliquijs sese expediuit; in spiritu autem proprio, ac medio vnionis ascendente, continuo accrescentiam luminis à consortio diuinæ naturæ suscepit, vt semiplena; hic tandem mediante spiritali profectu, in summo spiritus diuini, tanquam luna plena, alba, & serena lucet, totamque animæ circumferentiam benigno splendore afficit.

Et hæc priusquam integrè, & illa particulari ad-uel decrefcentia fiant, secundum ordinatas particulares operationes, seu verba mystica in continuatione fruitionis vnitiui amoris, idque ab infima, & spiritus proprii, ac vsque ad summam spiritus diuini regionem; apud diuersos quatuor, quinque, aut sex annos circiter labi, obseruatum est. ita vt septimo anno diem requietionis, & felicissimæ Transformationis consequatur. iuxta illud, septimo anno sab-

batum erit terra. verum toto tempore exercitationis mysticæ computato, si pia anima circa duodecimum annum, ad statum Transformationis pertingeret, censeari posset, satis fideliter gratia mysticæ cooperata esse. & sic nihil habet probabilitatis, & à praxi omnino alienum est, dicere; statum perfectorum ordinariè incipere, vel toto *b* vel maiori vitæ tempore. & idè Taulerus propria experientia, apud plures alios, etiam iuuenes statum perfectorum cõperisse, iam vel olim testatus est. plures tamen annos interlabi, priusquam ab infimo (massæ ab originali iniuitia corruptæ) per medium, ad summum allicuius status ascendatur; aut contra à summo, per medium ad infimum descendatur; ex eo prouenit, quod charitas magis radicetur, non ex quolibet actu charitatis, seu amoris mystici, sed ex actibus multiplicatis, per moralem aliquam durationem temporis. Vndè etiam ea, quæ unico articulo describuntur, priusquam ad alia, quæ subsequenti articulo dicuntur, practicè pertingat, fortè menses aliquot absumentur. articulata enim illa, & maior radicatō in charitate, minutissima quæq; auida cupiditate inescat; ita vt accurata praxis industria, prout tam diu durat, & semper occultissima inuenit, multò facilius, & ad praxin commodiùs familiari colloquio, quàm calamo suggeratur. hinc etiam quæ in tota praxi ponuntur, non nisi notabiliores dispositiones, & operationes respiciunt. circa quas pia ani-

ma

ma tam diu suas circumuolutiones agit, quousque de vna notabili mutatione in vno articulo descripta, ad aliam sequentis articuli possit transire.

Ad transitum verò, quod attrinet, ad statum Transformationis, ille non conceditur, nisi quando pia anima in sublimi illa deficientia (quæ tamen est absque vlla molestia anxietatis, aut turbationis) continua humili reuerentia, ad primum Ens, & Bonum accrescit, quousque compleantur dies assumptionis eius, &

a *hica. 6.*

gratia doni sapientiæ cum splendore diuino in momento repleatur. vt dictum est supra. a & hoc dono tandem adepto cum pia anima optimè disposita sit ad scrutandum etiam profunda Dei; hinc ipsas operationes pro Hic & Nunc per totum statum Transformationis practicandas, consequenter apponimus: postmodum ipsum statum, pro vt in summo, medio & infimo se habet, explicaturi.

P R A X I S

FORMATIONIS OPERATIONVM
SEV VERBORVM MYSTICORVM AD EXERCITIVM ACTVS, STATUS TRANSFORMATIONIS MODI DESCENDENTIS.

PER DONVM SAPIENTIAE, SVpra AFFIRMATIONEM, VEL NEGATIONEM.

PARAPHRASIS NONA.

DAmihi Domine sedium tuarum a assistricem sapientiam, vt mecum sit, & mecum labore. ac si diceret, ô pia anima, quæ ad Dei imaginem per duas potentias, scilicet Intellectus, & voluntatis, & ad similitudinem, per tres operationes internas, scilicet intellectus agentis, & patientis, & amoris ab vtroque expressi, creata es; noli existimare tibi sufficere, quod supernaturale donum sapientiæ tandem aliquando à Domino obtinueris. & ideò postquam dixerat, da

Ff

mih

a *Sap. 9.*